

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 57162

(13) C2

(51) 7 C12G3/06

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ НА ВИНАХІД

(54) КОМПОЗИЦІЯ ІНГРЕДІЄНТІВ ДЛЯ БАЛЬЗАМУ "КРИМ"

1	2
(21) 2001042209	буркун лікарський 16,0 - 18,0
(22) 03 04 2001	м'ята перцева 4,0 - 6,0
(24) 16 06 2003	звіробій звичайний 9,0 - 11,0
(46) 16 06 2003, Бюл. №6, 2003р	шавлія мускатна 8,0 - 11,0
(72) Бобирев Григорій Григорович, Гасюк Михайло Іванович	лаванда копоскова 6,5 - 8,7
(73) Бобирев Григорій Григорович, Гасюк Михайло Іванович	ромашка 2,8 - 3,7
(56) RU C1 2131460, 10 06 1999, RU C1 2163634, 27 02 2001	кропива дводомна 2,5 - 3,6
(57) Композиція інгредієнтів для бальзаму, яка містить траву звіробою, м'ята перцевої, чабрецю, кропиви дводомної, квітки нагідок, коріння перстачу прямоствячого, а також мед, копер, цукор та водно-спиртову рідину, яка відрізняється тим, що вона додатково містить траву розмарину лікарського, полину лимонного, буркуну лікарського, шавлії мускатної, лаванди копоскової, меліси лікарської, квіти васильків справжніх, ромашки, лист лавра благородного, корицю, гвоздику, мускатний горіх, коріандр, а також плоди горіха волоського, шипшини, вишні, груші, плоду криваво-червоного, кизила, аронії чорноплодної, ванілін та вино "Херес Український", при такому співвідношенні інгредієнтів, кг/1000 дал	нагідки лікарські 2,6 - 3,7
	коріння перстачу 1,3 - 2,3
	прямоствячого 3,5 - 5,2
	коріандр плоди 2,5 - 3,5
	листя 1,5 - 2,5
	кориця 1,1 - 1,8
	гвоздика 0,8 - 1,3
	мускатний горіх 180,0 - 220,0
	горіх волоський 105,0 - 125,0
	шипшина 70,0 - 90,0
	вишня 120,0 - 140,0
	груша 35,0 - 45,0
	глід криваво-червоний 28,0 - 38,0
	кизил 32,0 - 43,0
	аронія чорноплодна 130,0 - 170,0
	мед 550,0 - 590,0
	цукор 1,1 - 1,9
	ванілін
	а також, дм ³ /1000дал
	копер 570,0 - 630,0
	вино "Херес Український" 750,0 - 850,0
	водно-спиртова рідина решта
меліса лікарська 9,0 - 11,0	
розмарин лікарський 12,0 - 17,0	
чабрець 7,9 - 9,0	
васильки справжні 2,0 - 3,0	
полін лимонний 0,7 - 1,3	

Винахід належить до лікєро-горіччаної промисловості а саме до композицій інгредієнтів для бальзамів

Відома композиція інгредієнтів для бальзаму "Кумайрі*", що включає до свого складу кропиву двудомну, листя горіху волоського, квіти бузини чорної, соснову хвою, квіти деревію білого, квіти та листя деревію жовтого, какао-веплу, гвоздику, корицю, ефірну олію коріандру, кон'як, виноградне вакуум-сусло, марочне вино, цукровий сироп, водно-спиртову рідину [1]

Найбільш близьким до заявляемого технічного

рішення композиція інгредієнтів для бальзаму "Сочи", котра прийнята за прототип [2]

Композиція містить коріння лепехи, траву материнки, бруньки берези, звіробій, нагідки, кору дуба, кору жостеру, суцвіття липи, м'яту перцеву, кропиву котячу, бруньки соснові, траву сухоцвту, шишки вільхи, коріння перстачу прямоствячого, листя брусниці, мучницю, бобівник, кмин, кропиву двудомну, водяний перець, чабрець, листя малини, ожини, берези, смородини, грицики, парило, а також екстракт біомаси женьшеня, бджолине маточне молочко, чайні стебла,

(13) C2

(11) 57162

(19) UA

прополіс, мед, колер, цукор, лимонну кислоту та водно-спиртову рідину

В основу пропонованого технічного рішення поставлена задача використання у напоях, конкретно - бальзамах, рослинну сировину півдня України, що несе в собі біологічно активні речовини, та має велику енергомісткість за рахунок біологічних та природних факторів їх зростання, а також розширення асортименту бальзамів

Поставлена задача досягається тим, що композиція інгредієнтів, що містить траву звіробою, м'яти перцевої, чебрецю, кропиви двудомної, квіти нагідки, коріння перстачу прямостоячого, а також мед, колер, цукор та водно-спиртову рідину, додатково включає траву розмарина лікарського, полину лимонного, буркуну лікарського, шавлії мускатної, лаванди колоскової, меліси лікарської, квіти васильків справжніх, ромашки, лист лавра благородного, корицю, гвоздику, мускатний горіх, коріандр, а також плоди горіху волоського, шипшини, вишні, груші, плоду криваво-червоного, кизила, аронії чорноплідної, ванілі та вино "Херес Український" за співвідношенням інгредієнтів, кг/1000 дал

Меліса лікарська	5,0 - 11,0
Розмарин лікарський	12,0 - 17,0
Чебрець	7,0 - 9,0
Васильки справжні	20 - 3,0
Полінь лимонний	0,7 - 1,3
Буркун лікарський	16,0 - 18,0
М'ята перцева	4,0 - 6,0
Звіробій звичайний	9,0 - 11,0
Шавлія мускатна	8,0 - 11,0
Лаванда колоскова	6,5 - 8,7
Ромашка	2,8 - 3,7
Кропива двудомна	2,5 - 3,6
Нагідки лікарські	2,6 - 3,7
Коріння перстачу	1,3 - 2,3
Коріандр - плоди	3,5 - 5,2
Лавр благородний - листя	2,5 - 3,5
Кориця	1,5 - 2,5
Гвоздика	1,1 - 1,8
Мускатний горіх	0,8 - 1,3
Горіх волоський	180,0 - 220,0
Шипшина	105,0 - 125,0
Вишня	70,0 - 90,0
Груша	120,0 - 140,0
Глід криваво - червоний	35,0 - 45,0
Кизил	28,0 - 36,0
Аронія чорноплідна	32,0 - 43,0
Мед	130,0 - 170,0
Цукор	550,0 - 590,0
Ванілін	1,1 - 1,9
а також дмЗ/1000 дал	
Колер	570,0 - 630,0
Вино "Херес Український"	750,0 - 850,0
Водно-спиртова рідина	решта

Аналіз відомих композицій рослинної сировини для бальзамів показує відсутність пропонованого складу інгредієнтів з заявляємими кількісними величинами у рецептурах напоїв, що забезпечує наявність признаку новизни заявляемого об'єкту

Суттєвість признаков витікає з біохімічних властивостей інгредієнтів, що входять до складу

композиції бальзаму

Трави, що входять до складу бальзаму привносять йому не тільки аромат, але й мікроелементи, що позитивно діють на смак напою, так і на організм людини

Повноту у смаку напою забезпечують плоди - вишні, груші, плоду криваво-червоного, кизила, аронії чорноплідної

Плоди вишні - високоякісний полівітамінний продукт, вони діють протисклеротично, стимулюють секрецію шлункового соку, знижують проникність капілярів, посилює перистальтику шлунку, покращує обмін речовин У своєму складі вишня має значний вміст калію, який протистоять усмоктуванню радіоактивного ізотопу цезію

Плоди груші несуть в собі глюкозу, фруктозу, сахарозу - до 13%, органічні кислоти, дубильні речовини, пектини, вітаміни С, Р, В1, В2, РР, каротин, мінеральні речовини - солі калію, кальцію, фосфору, заліза Лікувальні властивості груші обумовлені наявністю в плодах складних ефірних олій Плоди багаті пектиновими речовинами, що переходять до складу бальзаму

В плодах аронії чорноплідної міститься до 12% глюкози, фруктози, сахарози, клітковина, дубильні та пектинові речовини, мінеральні солі, до 47мг% йоду Плоди багаті вітамінами Р, С, В1, В2-, флавоноїдами, катехінами, антоціанами

Застосування плодів аронії у бальзамах направлене на зниження проникності ендотелію судин, це один з основних продуктів йодонакопичувачів

Плоди кизилу діють тонізуюче, протимікробно, загальнозміцнююче, в'язуче, знеболююче Завдяки великому вмісту вітамінів С та Р діють протицинготно, сприяють виведенню з організму радіонуклідів

Таким чином бальзам "Крим" - це харчовий продукт, який сприяє підвищенню імунної системи організму людини, що у зв'язку з наслідками Чорнобильської аварії являється питанням актуальним

Готують бальзам наступним образом

З плодів шипшини, вишні, груші, плоду криваво-червоного, кизила, аронії чорноплідної у кількості за рецептурою готують морси двократним настоюванням плодів водно-спиртовим розчином

Підготовлені плоди заливають водно-спиртовим розчином з об'ємною долею спирту етилового ректифікованого 50% в співвідношенні - сировина(кг) водно-спиртовий розчин(дмЗ) 1 4 Настоювання проводять у герметично закритих резервуарах на протязі 10 - 14 діб при температурі від плюс 10°C до плюс 25°C з перемішуванням 1 - 2 рази на добу, після чого одержаний настій зливають для відстоювання

Після зливу настою першого зливу сировини заливають другий раз водно-спиртовим розчином з об'ємною долею спирту 40% об у співвідношенні - сировина(кг) водно-спиртовий розчин(дмЗ) 1 4 та настоюють 7 діб з перемішуванням Другий настій зливають та об'єднують з першим Зберігають настої у емальованих резервуарах за температурою не вище 15°C

Ароматичну сировину у кількості за

рецептурою - мелісу лікарську, розмарин лікарський, чабрець, васильки справжні, полин лимонний, буркун лікарський, м'яту перцеву, звіробій звичайний, шавлію мускатну, лаванду колоскову, ромашку, кропиву двудомну, нагідки лікарські, коріння перстачу прямостоячого, листя лавру благородного заливають водно-спиртовим розчином з об'ємною долею спирту 50% у співвідношенні сировина(кг) водно-спиртовий розчин(дм3) 1 10 Настоюють у герметично закритих резервуарах на протязі 10 - 14 діб за температурою від плюс 10 до плюс 25°C з перемішуванням насосом або мішалкою 1 - 2 рази на добу

Після завершення настою проводять злив та відстоювання

Пряно-ароматична сировина - коріандр, кориця, гвоздика, мускатний горіх у кількості за рецептурою подрібнюється, заливається водно-спиртовим розчином з об'ємною долею спирту 70% у співвідношенні сировина(кг) водно-спиртова рідина (дм3) 1 10 Настоювання ведуть у герметично закритому резервуарі на протязі 10 діб за температурою від плюс 10°C до плюс 25°C з періодичним перемішуванням 1 - 2 рази на добу. Настій зливають на відстоювання

Спиртовий розчин ваніліну готують у відповідності з "Рецептурою лікєро-горілочних напоїв та горілок", затвердженою Держхарчопромом України 14.12.1994р

Настоянку горіху волоського готують шляхом двохкратного настоювання у співвідношенні 1 3

водно-спиртовим розчином 70% об та у співвідношенні 1 2 40% об на протязі 10 та 10 діб відповідно

Купаж бальзаму "Крим" готують наступним засобом

До купажної ємкості вносять спиртові настої трав, плодів, пряної сировини, ваніліну, настоянку горіху волоського, водний розчин меду, цукровий сироп, копер, вино "Херес Український", розрахункову кількість водно-спиртової рідини. Старанно перемішують, відбирають проби та коректують купаж

Знову старанно перемішують, витримують 25 - 30 діб на відпочинку, після чого фільтрують

Одержаний бальзам має такі показники

міцність, % 40,0

масова

концентрація

загального

екстракту, г/100

см³

12,0

колір

темно-коричневий з

червоним відтінком

смак

повний, м'який, гармонійний

аромат

складний, гармонійний,

притаманний ефірним оліям

трав та плодів, що входять у

композицію, з легкими

пряними тонами

Кількісні характеристики прикладів

конкретного виконання наведені в таблиці

Таблиця

Склад інгредієнтів	Одиниця виміру	Кількість інгредієнтів на 1000 дал		
		Приклад I	Приклад II	Приклад III
1	2	3	4	5
Меліса лікарська	кг	9,0	10,0	11,0
Розмарин лікарський	-	11,0	15,0	18,0
Чабрець	-	6,0	8,0	10,0
Васильки справжні	-	1,8	2,5	3,2
Поліс лимонний	-	0,5	1,0	1,5
Буркун лікарський	-	15,0	17,0	19,0
М'ята перцева	-	3,5	5,0	6,5
Звіробій звичайний	-	8,0	10,0	12,0
Шавлія мускатна	-	7,5	9,5	12,0
Лаванда колоскова	-	6,0	7,5	9,0
Ромашка	-	2,5	3,2	4,0
Кропива двудомна	-	2,0	3,0	4,0
Нагідки лікарські	-	2,0	3,1	4,0
Коріння перстачу прямостоячого	-	1,0	1,8	2,5
Коріандр - плоди	-	3,0	4,5	5,5
Лавр благородний - листя	-	2,0	3,0	4,0
Кориця	-	1,2	2,0	3,0
Гвоздика	-	1,0	1,5	2,0
Мускатний горіх	-	0,5	1,0	2,0
Горіх волоський	-	170,0	200,0	230,00
Шипшина	-	100,0	115,0	130,0
Вишня	-	65,0	80,0	95,0
Груша	-	110,0	130,0	150,0
Глід криваво-червоний	-	30,0	40,0	50,0
Кизил	-	25,0	32,0	40,0
Аронія чорноплідна	-	30,0	38,0	48,0
Мед	-	120,0	150,0	180,0
Цукор	-	530,0	569,0	600,0
Ванілін	-	0,5	1,5	2,5
Копер	дм3	550,0	600,0	650,0
Вино "Херес Український"	дм3	720,0	800,0	870,0
Водно-спиртова рідина	дм3	решта	решта	решта
Дегустаційна оцінка	балів	9,3	9,6	9,3

Всі 3 зразки бальзаму були опробовані дегустаційною комісією при ГПКТІ "Плодмашпроект", дегустаційні оцінки відповідають якісним показникам бальзаму

Як видно з таблиці 1, дегустаційна оцінка прикладу II найвища, що свідчить про те, що співвідношення компонентів бальзаму у заявляемій кількості забезпечує найкращі показники смаку та аромату

При співвідношеннях компонентів у зразках за прикладами I і III відчувається розлад у смаку та ароматі

Бальзам "Крим" у заявленому сполученні компонентів, що входять до його складу, забезпечує високі органолептичні властивості напою, розширює асортимент бальзамів, діє на організм стимулююче та профілактично

Джерела інформації

1 А С СРСР №1563230, С 12 Q 3/06
"Бальзам "Кумайри"

2 А С СРСР №1699154, С 12 Q 3/06
"Композиция ингредиентов для бальзама "Сочи" – прототип